

FICHE 5: LANGENTHAL (zw)

Geissbergweg

SAMENVATTEND

- Initiatief vanuit de stad
- Appartementen en recentelijk ook huizen
- Afgesloten maar steeds toegankelijke (sleutel) BC parken
- 100% keukenafval (+ structuurmateriaal)
- Middelgrote investeringskosten, geringe lopende kosten
- Jaarlijks stedelijk budget voor composteren
- Afvalpreventieproject
- Op basis van freelance compostadviseurs en vrijwilligers
- Beloningssysteem voor vrijwilligers

KERNGEGEVENS LANGENTHAL

DEMOGRAFIE & WONEN

Aantal inwoners	14500
Aantal gezinnen	7800
Bevolkingsdichtheid (inwoners/km ²)	1042

AFVALCIJFERS

Totaal huishoudelijk afval in kg/ inwoner	324
Selectief ingezameld afval in kg/ inwoner	94
Restafval in kg/ inwoner	230

Prijs huisvuilzak restafval 60l in Euro	2,5
Prijs inzameling groenafval (60l equivalent)	1.25
Groen of GFT zone ¹	Groen
Kost verbranding per ton in Euro	101

Percentage burgers die composteren	-
Aantal BC parken	21
% burgers die deelnemen aan BC parken	-
Aantal vrijwilligers voor openhouden en onderhouden van BC parken	250

SITUERING

De stad Langenthal heeft geen gescheiden inzameling van keukenafval. Het keukenafval wordt samen met het restafval wekelijks opgehaald en naar de kantonale verbrandingsoven gebracht. Sinds meer dan 20 jaar worden thuis- en buurtcomposterende gepromoot. Groenafval wordt van april tot november wekelijks apart ingezameld (€1,25 voor equivalent van 60l en €2,5 voor 140l container). De stad onderzoekt op dit ogenblik de mogelijkheid om nog meer keukenafval uit de restafvalzak te houden. De stad onderzoekt om een deel van het keukenafval apart in te zamelen met als bestemming een nieuw te bouwen vergistingsinstallatie met biogaswinning.

BESCHRIJVING BUURTCOMPOSTERINGSPROJECT

De freelance compostadviseur (Kompostberater in het Zwitsers) verantwoordelijk voor het bezochte Geissbergweg BC park heeft ongeveer 7 kleinere (< 30 deelnemende huishoudens) en 2 grotere (> 30 deelnemende composteerplaatsen) onder haar beheer. In totaal zijn er in Langenthal 3 freelance compostadviseurs voor 21 BC parken.

Daarnaast composteren nog een groot aantal huishoudens thuis die echter geen beroep doen op de diensten van de compostadviseurs.

¹ **Groenzone:** Keukenafval wordt niet apart ingezameld. Groenafval wordt ingezameld van april tot oktober hetzij door de burger gebracht naar het containerpark. **GFT zone:** Groente, Fruit en Tuinafval wordt tweewekelijks ingezameld door lokale of bovenlokale autoriteiten

Het Geisenbergweg BC park (1996) werd ontworpen, gebouwd en gefinancierd door de stad Langenthal. De grond is eigendom van de stad, is zichtbaar van op de weg en is onbeperkt toegankelijk. Geisenbergweg is $\pm 80\text{m}^2$ (4 x 20m) groot.

Het Geissbergweg BC park is een gesloten BC park. In deze buurt staan 6 appartementsblokken met in totaal een 90-tal appartementen. Aangenomen wordt dat een 35-tal appartementen ($\pm 40\%$) deelnemen. Elke deelnemende inwoner heeft een sleutel en kan vrijelijk kiezen op welk moment hij zijn keukenafval brengt.

De bewoners brengen hun keukenafval in hetzij gesloten, groene emmertjes (5l of meer), hetzij in plastic zakjes. De stad laat de keuze aan de bewoners. De deelnemende bewoners zijn geregistreerd.

Jaarlijks wordt ± 3 ton keukenafval gebracht. Deze hoeveelheid wordt met houtsnippers vermengd in een verhouding 1 deel houtsnippers, 2 delen keukenafval. Jaarlijks wordt ongeveer 1,5 ton compost geogst.

Elk BC park in Langenthal, klein of groot heeft een verantwoordelijke (vrijwilliger) die gekend is door de freelance compostadviseur en hem contacteert bij problemen. De stad levert gratis de compostinfrastructuur en benodigdheden alsook de begeleiding waaronder de vorming (1 uur praktijkvorming) door de freelance compostadviseurs. Vanaf dan is het de bedoeling dat de verantwoordelijken, geassisteerd door andere vrijwilligers alles zelf in handen nemen onder het toezicht evenwel van de freelance compostadviseurs. Recentelijk werden de ééngesinswoningen bij het Geissbergweg BC park toelating gegeven om hun keukenafval te brengen. Deze evolutie heeft ertoe geleid dat jongere gezinnen ook een engagement hebben genomen om zich vrijwillig in te zetten voor dit BC park.

DOEL VAN HET PROGRAMMA

Dit BC park programma heeft tot doel zo veel mogelijk keukenafval uit de restafvalzak, die naar de verbrandingsoven wordt afgevoerd, te houden. Sociale en educatieve aspecten zijn neveneffecten die worden waargenomen, maar geen doel op zich waren.

INFORMATIE, COMMUNICATIE EN CAPACITEITSONTWIKKELING

ALGEMEEN

De stad voert promotie en neemt zelf initiatieven om BC parken op te zetten. Promotie wordt gevoerd bij evenementen doorheen het jaar. Zo is er bijvoorbeeld in maart en april tweemaal per week een markt waarop de compostadviseurs samen met stadspersoneel aanwezig zijn op een speciaal ontworpen stand om de mensen te sensibiliseren rond het composteren. De compostbox met ingesloten posters, brochuremap en ander educatief materiaal, waaronder compostorganismen, wordt hiervoor gebruikt.

COMPOSTEERPLAATSEN

Geissbergweg BC park heeft een aantal informatieve bordjes opgehangen waaronder de openingsuren, richtlijnen voor materialen die al dan niet mogen worden gedeponerd en een algemeen plakkaat met uitleg over het BC park.

TECHNISCHE DETAILS

Het Geisenbergweg BC park bevat volgende zaken:

- Het BC park bestaat uit houten bakken (305x195x100 cm) met metalen deksel gemonteerd als een dak bovenop de houten bakken. Het dak schuift gewoon open door er tegen aan te duwen.
- Twee open bakken: één voor grof groenafval (1m³) en één voor houtsnippers (1m³). Het grof groenafval wordt door de stadsdiensten afgevoerd en verhakseld;
- Een koffer met alle werkgerief inclusief schop, riek, handschoenen, thermometer en steenmeel;
- Een open plek waar de compost een rijpingsproces ondergaat onder een Toptexdoek²;

De vrijwilligers voegen op het tijdstip dat hen het beste uitkomt houtsnippers en steenmeel (1 deel houtsnippers voor 2 delen keukenafval) toe bij het nieuw aangebrachte materiaal en mengen het geheel met de riek. In de regel doen ze dit minstens tweemaal per week. Als de houtsnippers bijna op zijn, belt de verantwoordelijke naar de compostadviseur die op zijn beurt de verantwoordelijke van de stadsdiensten contacteert. Een zeef wordt op aanvraag gebracht.

De deelnemers kunnen over de rijpe compost beschikken indien ze dat wensen. Met het overschot wordt een mengsel gemaakt van zand, aarde en compost, dat tijdens het jaarlijks evenement (marktplaats) wordt verkocht.

FINANCIËLE DETAILS

INVESTERINGSKOSTEN

Globale jaarlijkse kosten

Jaarlijks zet de stad Langenthal een bedrag van om en bij de € 15.000 ter beschikking, enerzijds € 9.000 voor het betalen van de 3 freelance compostadviseurs en anderzijds € 6.000 voor nieuwe BC parken en sensibilisering.

² Een afdek materiaal dat regenbestendig is maar wel luchtdoorlatend.

Kosten Geissbergweg BC park

Zoals hoger vermeld wordt alles bekostigd door de stad. De infrastructuurkosten bedroegen € 6.000. Informatie, communicatie en educatie € 100

LOPENDE KOSTEN & PERSONEELSKOSTEN

De freelance compostadviseurs worden betaald per gepresteerd uur (€ 18/ uur). Gemiddeld wordt jaarlijks € 3.000 per compostadviseur gebudgetteerd. Daarnaast dient het loon van de verantwoordelijke binnen de stad (1 dag per maand) in aanmerking te worden genomen net als het stadspersoneel dat op vraag houtsnippers naar de verschillende BC parken brengt.

INKOMSTEN

De compost die niet wordt gebruikt door de bewoners wordt gemengd met zand en aarde en verkocht op de stand bij de markt die 2x per week plaatsvindt tijdens de maanden maart/ april.

ANDERE TE VERMELDEN ZAKEN

WETTELIJK KADER

Voor alle BC parken is een stedenbouwkundige vergunning nodig, een milieuvergunning niet.

PERSONEEL

Betaalde krachten

De freelance compostadviseur wordt ingeschakeld als tussenpersoon tussen de stad en de vrijwillige verantwoordelijken van de BC parken. Zij hebben een gedegen opleiding gehad (3 modules van 2 dagen) en staan in voor de opvolging van de BC parken en geven advies aan de vrijwilligers op vraag of bij het constateren van problemen.

Vrijwilligers

Het Geissbergweg BC park heeft een 20-tal vrijwilligers die per twee gedurende 3 weken verantwoordelijk zijn voor het BC park. Aangenomen wordt dat er over heel de stad een 250-tal vrijwilligers een bijdrage leveren tot het composteringsprogramma. Van hen wordt verwacht dat ze tussen de 2 à 5 uur jaarlijks spenderen voor het BC park. Vrijwilligers worden beloond door het krijgen van tickets voor de restafvalzak.

TOEKOMSTPLANNEN PROJECT

Op dit ogenblik is het onduidelijk of de nieuw te bouwen vergistinginstallatie een belangrijke invloed zal hebben op het thuis- en buurtcompostereren. Mogelijks zullen beide programma's complementair zijn aan elkaar.

STERKTES/ SUCCESSEN VERSUS ZWAKTES/ UITDAGINGEN

Sterktes/ successen	Zwaktes/ uitdagingen
<ul style="list-style-type: none"> Buurtcomposteren is reeds > 20 jaar ingeburgerd en maakt, net zoals thuiscomposteren deel uit van een traditie en gewoonte Structurele inbedding van het buurtcomposteren. De stad maakt jaarlijks voldoende budget vrij om de werking ervan te verzekeren BC parken zijn vrij toegankelijk, na registratie wat sluikestorten tegengaat Het systeem van per uur betaalde compostadviseurs is kostenefficiënt Een intensieve sensibiliseringsperiode op marktdagen in maart/april 	<ul style="list-style-type: none"> Het vinden van voldoende vrijwilligers Eén BC park moest sluiten wegens gebrek aan vrijwilligers De nieuw te bouwen vergistingsinstallatie kan het thuis- en buurtcomposteren negatief beïnvloeden Het (meer) betrekken van ééngezinswoningen (jongere mensen) in de BC parken

CONTACTGEGEVENS

Langenthal (Zwitserland)
 Stadtbauamt
 Veronica Gmür Diensthoofd Milieu/ Energie
 Tel: +41 (0)62/ 916 22 96
 E-mail: veronika.gmuer@langenthal.ch
 Website: www.langenthal.ch

